Principer för Aktieägarengagemang

KPA Pension | kpa.se
106 85 Stockholm | 020–650 500

Innehåll

Principer för Aktieägarengagemang ____ **1**

Inledning ____ **1**

1. Vi övervakar bolagen I relevanta ägarstyrningsfrågor ____ **1**

2. Vi för dialoger med företrädare för bolag ____ **2**

3. Vi utövar vår rösträtt och andra rättigheter som är knutna till aktieinnehavet ____ **3**

4. Vi samarbetar med andra ägare ____ **4**

5. Vi kommunicerar med relevanta intressenter i bolag ____ **4**

6. Vi hanterar faktiska och potentiella intressekonflikter ____ **5**

KPA Pension | kpa.se
106 85 Stockholm | 020–650 500

Inledning

Vår vision – att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld – är vägledande för oss i alltvi gör. När vi förvaltar kapital följer vi de etiska investeringskriterierna som styrelsen i KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (”**KPA Tjänstepensionsförsäkring**”) har antagit. Det är därför naturligt för oss att ägarstyrning ska ske i enlighet med vår vision och de etiska regler som gäller i KPA Tjänstepensionsförsäkring, samt att:

– säkerställa de åtaganden som KPA Tjänstepensionsförsäkring gjort gentemot sina försäkrade,

– verka för en långsiktigt god avkastning på det förvaltade kapitalet.

Utövandet av ägarrollen utgör en del av KPA Tjänstepensionsförsäkrings arbete med ansvarsfull kapitalförvaltning. Följande principer för aktieägarengagemang utgör ett komplement till KPA Tjänstepensionsförsäkrings **Ägarpolicy och placeringskriterier** som återfinns på KPA Tjänstepensionsförsäkrings hemsida (www.kpa.se).

1. Vi övervakar bolagen I relevanta ägarstyrningsfrågor

Ägarstyrningsfrågorna bevakas både via internt arbete och genom extern information. Vår aktieinvesteringsstrategi bygger på att vi vill skaffa oss en bred exponering mot den svenska och den globala aktiemarknaden samtidigt som vi väljer att enbart investera i de företag som uppfyller våra etiska investeringskriterier. Syftet är att genom att ha en god riskspridning i portföljen fånga den avkastning som aktiemarknaden ger över tiden. Då vi själva vill bestämma över tillgångarnas risknivå har vi valt en indexnära förvaltning för den del av förvaltningen somlagts ut externt. Mer information om det externa uppdraget finns i KPA Tjänstepensionsförsäkring: Redogörelse för investeringar i aktier som återfinns på KPA Tjänstepensionsförsäkrings hemsida (www.kpa.se).

Det interna arbetet kompletteras med externa rådgivare som bevakar frågor relaterade till bolagens risker och möjligheter avseende hållbarhet och ägarstyrning. Vidare använder vi

ägarinformation som tillhandahålls av leverantörer av finansiella data. Information från de externa informationskällorna analyseras av både portföljförvaltare och bolagsanalytiker som arbetar med ägarstyrning och ansvarsfull kapitalförvaltning. Portföljbolagens hållbarhetsarbete utvärderas utifrån flera varierande perspektiv där deras specifika risker, möjligheter och utvecklingsbehov betygssätt. KPA Tjänstepensionsförsäkring använder här externa analysfirmor som MSCI ESG, Morningstar Sustainalytics och Glass Lewis som källor.

KPA Tjänstepensionsförsäkring förvaltar tillsammans med Folksamgruppen pensions- och försäkringspremier åt 4 miljoner kunder. I förvaltningen utgår vi alltid från följande tre delar: Ansvarsfull riskstyrning, ansvarsfulla placeringar och ansvarsfullt ägande. Att integrerat arbeta med dessa perspektiv och förvalta kapitalet med samma omsorg som om det varit vårt eget är vad vi har valt att kalla "ansvarsfull kapitalförvaltning". Inget perspektiv ska systematiskt hållas före det andra, istället ska de ständigt vägas mot varandra och balanseras på bästa möjliga sätt. Ansvarsfull kapitalförvaltning omfattar alla tillgångar och bedrivs med målet att uppnå en konkurrenskraftig avkastning samt att bidra till att förverkliga vår vision att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Vi menar att den avkastning våra kunder erhåller kan – och ska – vara mer än den rent ekonomiska.

2. Vi för dialoger med företrädare för bolag

Vi följer upp företagens arbete när det gäller våra påverkande placeringskriterier klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Som ägare har vi möjlighet att påverka dessa bolag att bli bättre inom dessa områden. Vi för regelbundet en ägardialog med våra svenska innehav. Påverkansdialogerna ser olika ut och går genom olika kanaler beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Vi träffar, skriver brev, e-postar, eller ringer representanter för dessa bolag, så som exempelvis ansvarig för investerarkontakter, hållbarhets- och/eller miljöansvarig. Vi följer även upp bolagsstyrningsfrågor, exempelvis jämställdhet i styrelse och ledning samt belönings- och ersättningsprogram. Vi deltar även på alla års- och extrastämmor och ställer då en hållbarhetsrelaterad fråga till styrelse och eller ledning. På den svenska marknaden deltar vi i val-beredningsarbete i de fall där vi inbjudes till deltagande i form av långsiktig större ägare. Därtill har vi löpande kontakt med bolagen kring områden med specielltintresse för branschen de verkar i och deras verksamhet. Detta sker bl.a. genom kapitalmarknadsdagar, telefon-konferenser och företagsbesök.

För utländska bolag har vi dialog vid incidenter eller om det i övrigt finns skäl för det. Ofta har vi kontakt med någon i bolagens koncernledning eller styrelse, eller andra relevanta

befattningshavare. Vi använder oss också av Morningstar Sustainalytics tjänster för att följa upp incidenter och för att bedriva påverkansdialog utifrån vissa teman. Detta rör till exempel palmolja, kakao,koldioxidintensitet etc.

För samtliga bolag sker vår ägarstyrning med utgångspunkt i KPA Tjänstepensionsförsäkrings påverkanskriterier samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, Förenta nationernas principer för hållbara investeringar (UN Principles for Responsible Investments, PRI), GlobalCompact och The United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP).

3. Vi utövar vår rösträtt och andra rättigheter som är knutna till aktieinnehavet

Vi förväntar oss att bolag delar vår syn på hållbarhet och vikten av god bolagsstyrning. Som ägare behöver vi därför vara tydliga och aktiva i att förmedla de förväntningar vi har på våra innehavsbolag, samt på ett aktivt sätt arbeta för att bolagen utvecklas i enlighet med förväntningarna.

KPA Tjänstepensionsförsäkring ska utöva sin ägarroll via följande kanaler:

- Bolagsstämmor; genom att medverka vid förarbetet inför bolagsstämmor när så är aktuellt och genom att aktivt delta i bolagsstämmor och där utöva sin rösträtt. Det kan även handla om
- att lägga egna förslag till bolagsstämmorna. KPA Tjänstepensionsförsäkring ska vidare publiktredovisa sitt deltagande vid bolagsstämmor liksom vilka ståndpunkter vi fört fram.
- Valberedningar; genom att delta i valberedningsarbetet inför bolagsstämmor i bolag där KPA Tjänstepensionsförsäkring är en av de största ägarna (enskilt eller tillsammans med övriga bolag i Folksamgruppen). Om KPA Tjänstepensionsförsäkring inte är en av de största ägarna kan KPA Tjänstepensionsförsäkring skriftligen framföra sina synpunkter på valberedningsarbetet till valberedningen.
- Direkt kontakt; genom att träffa företrädare för de bolag vi investerat i, exempelvis bolagsledningar och styrelser.
- Samverkan; genom samarbete med andra ägare – exempelvis i form av röstningssamarbeten.
- Samarbeten kring aktieägarförslag till stämmor och vid direkt kontakt med bolag i specifika

frågor.

Vi tar hjälp av rådgivare för att analysera de förslag och ärenden som behandlas på bolagsstämman. När vår ägarandel så motiverar deltar vi även i valberedningens arbete. Om vi har identifierat ett särskilt viktigt förbättringsområde kan vi, ensamma eller tillsammans med andra, även lägga förslag på bolagsstämman. På svenska bolagsstämmor ställer vi även en fråga rörande hållbarhet till bolagets styrelse och eller verkställande direktör. Samtliga frågor och svar publiceras i vår bolagsstämmorapport, som återfinns på vår hemsida www.kpa.se.

KPA Tjänstepensionsförsäkring röstar på utländska bolagsstämmor genom ombud, så kallad proxyröstning, i de fall där det anses föreligga särskilt angelägna frågor ur ett ägarstyrningsperspektiv. Det kan även förekomma att vi lägger egna förslag eller är med och stödjer andras förslag till stämmorna. Hur vi röstat rapporteras publikt i vår årliga redogörelse för hur principerna för aktieägarengagemang har tillämpats och återfinns på vår hemsida www.kpa.se.

4. Vi samarbetar med andra ägare

Vi ser det som en fördel att samarbeta med andra aktieägare – både i långsiktiga samarbeten och vid enskilda tillfällen. För bolagsstyrningen är det ofta en fördel att samarbeta med andra ägare för att på så sätt få ett ökat stöd för vår uppfattning. Olika exempel på investerarsamarbeten vi deltar i finns på hemsidan KPA.se och i vår årliga rapportering. Vid behov har vi naturligtvis även diskussioner med andra relevanta intressenter till portföljbolagen, såsom organisationer, leverantörer och myndigheter.

5. Vi kommunicerar med relevanta intressenter i bolag

Vi kommunicerar även med våra intressenter – främst våra kunder. Vi engagerar oss i det som är viktigt för våra kunder, och vi genomför därför kundundersökningar för att ta del av deras synpunkter.

Vi för även dialoger med relevanta intresseorganisationer, som t. ex. icke-statliga organisationer (non-governmental organisations, NGO), då vi menar att kontakt med dessa kan skapa ett mervärde.

6. Vi hanterar faktiska och potentiella intressekonflikter

Inom ramen för vårt aktieägarengagemang kan det uppkomma faktiska och potentiella intressekonflikter. Vi har interna regelverk som styr hur vi agerar vid intressekonflikter, och vi genomför intressekonfliktsanalyser i enlighet med regelverken eller om särskilda omständigheter föranleder det. En logg förs över alla identifierade möjliga intressekonflikter, och vi följer årligen upp hur dessa har hanterats.